

Učitelji-knjižničarji! Tudi za odrasle je izšlo v založbi Učiteljske tiskarne mnogo lepih knjig.

18. Poverjenik poroča, da se je udeležil 50-letnice obstoja učiteljskega društva za Karlovac, za kar je došla pismena zahvala.

III. Blagajniško poročilo poda glavni blagajnik Fegic. Kar se tiče članarine, ne more podati točne slike, ker se nima vseh obračunov okrajnih učiteljskih društev. Vendar kolikor jih ima že v roki, kaže veliko malomarnost plačevanja mnogih okrajnih društev, ki so s plačevanjem v velikanskem zastanku. Ožji sosvet ostro graja tako indolenco in pričakuje, da se bodo dotična društva zavedala svoje dolžnosti napram organizaciji. Tov. Dimnik želi imeti od glavnega blagajnika do seje širjega sosveta točen izkaz vseh delov in teriatov poverjenišva, in sicer ločeno glede članarine, posameznih listov in fondov. Sklene se vnovič urgirati članarino pri predsednikih in blagajnikih okrajnih učiteljskih društev s terminom do 15. decembra. Tov. Gnuš in Hrena se izjavita za potrebo izdaje pravilnika gospodarskega odseka oziroma sploh za poslovanje okrajnega društva.

IV. Dopis centrale UJU v Beogradu na inicijativo poverjenišva Split glede sprejema učiteljstva na meščanskih solah in na učiteljskih v organizacijo UJU. — Tajnik Dostal se izjavi, naj bi tvorila slei kakor prej podlago okrajna društva, kamor ima prost vstop vsaka učna oseba katerekoli panoge, ki pristane na pravila UJU. Posamezne stroke na morejo tvoriti v tem okvirju svoje sekcije. Razvije se daljša debata in se končno sklene obrniti se na izvršilni odbor UJU v Beogradu, da naj se upošteva pri izpremembi pravil strokovna razpredilitev učiteljstva osnovnih, meščanskih, strokovnih šol in učiteljskih.

V. Dopis UJU v Beogradu, naj se imenuje stalni dopisnik, ki bi stalno poročal »Narodni Prosveta« o stanju šolstva in učiteljstva v Sloveniji. — Sklene se vprašati centralo, ali je to mišljeno brezplačno ali za gotov honorar.

VI. Za razpisano mesto knjižničarja knjižnice poverjenišva, ki je spojeno z mestom tajnika osrednjega narodno-prosvetnega odseka, sta se zglasila dva reflektanta. To mesto se odda tov. Vladislavu Mlekušu, uči elju na 2. deški osn. šoli v Ljubljani.

VII. Dopis okrajnega učiteljskega društva za Maribor in bližnjo okolico, naj bi se za ustanovitev Učiteljskega doma v Mariboru in Učit. konvikta v Ljubljani angažiralo vse v UJU včlanjeno učiteljstvo naše države, se predloži na predlog tov. Hrena šejji širjega glavnega odbora.

VIII. Ožji sosvet sklene sklicati o božičnih počitnicah sejo širjega sosveta UJU poverjenišva Ljubljana, in to na torek 29. decembra. Dan porrei se vrši seja ožjega sosveta.

Sejo ožjega sosveta, ki je trajala s polurnim odmorom ves dan, zaključil poverjenik ob 18. uri.

Izpremembe pravil UJU, ki so bile sprejete na 3. glavni skupščini dne 6. avgusta 1923 v Ljubljani.

V nastopnem navajamo one člene pravil, ki so izmenjeni ali novi, sicer pa veljavni prejšnja pravila, ki smo jih natisnili v 1. zvezku stanovsko-strokovne knjižnice.

II. Svrha.

Član 2.

Cilj je Udruženja, da udruženom snagom svih učitelja naše Kraljevine radi na napretek osnovne nastave i narodnoga prosvetovanja; da nastoji oko učvršćivanja duhovnog jedinstva svih delova našega naroda i štiti moralne i materijalne interese učiteljstva.

VI. glava »Uprava« in VII. glava »Skupštine i sastanci« se glasita v celoti nastopno:

VI. Uprava.

Član 10.

Udruženjem upravljaju:

- Glavni odbor;
- Povereništva.

A.

Član 11.

Glavni Odbor je Izvršni i Upravni: a) Izvršni Odbor čine: predsednik, dva podpredsednika, glavni tajnik i osam članova.

b) Upravni Odbor čine pored ovih povereniči sa svojim tajnicima, 15 članova iz svih krajeva Kraljevine i 6 njih-

vih zamenika. Blagajnik i urednici učiteljskih listova mogu po naročitoj potrebi biti van Gl. Odbora.

(Dalje prih.)

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LOGAŠKI OKRAJ bo zborovalo v soboto 12. t. m. ob 10. uri v osnovni šoli v Dolenjem Logatcu s sledečim vzporedom: 1. Poročilo predsednika »Kaj hočemo«, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Poročilo odsekov, 5. Slučajnosti, Z ozirom na nepotrebno razčiščenje pojmov v organizacijskih zadevah, je dolžnost vsakega člana, da se zborovanja udeleži. — Odbor.

Poročila:

+ OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LOGAŠKI OKRAJ, ki se je vršil 3. oktobra na Rakeku. Navzočih 60 članov in strokovni tajnik pov. UJU Ljubljana R. Dostal.

Ob 9.30 otvori predsednik Požar zborovanje, pozdravi navzoče člane in še posebej strokovnega tajnika pov. UJU, ugotovi sklepčnost in preide takoj k prvi točki dnevnega reda.

Poročilo predsednika. V svojem poročilu povdarja predsednik pomen društva in važnost društvenih zborovanj ter biča vse one, ki so člani le na papirju, sicer se pa društvene življenja aktivno ne udeležujejo ter ga s svojo indolenco celo ovirajo. Povdarja tudi apolitičnost društva, vsled česar je dolžnost vseh učiteljev, da so društveni člani.

Nato očita v glavnih obrisih važnejše dogodke v tekočem poslovnem letu ter poda kraško bilanco aktive in pasive našega stanu (polov. žel. voznja, imenovanje zastopnika v komisiji za učiteljska imenovanja in zastopnika v disciplinarni komisiji; dvakratni osnutek novega šolskega zakona, dvakratno menjavanje nadzornikov, premeščanja učiteljstva, ukinitve učiteljske stalnosti, izguba 15% dodatka k plači po doslužnih 32 letih, neizplačitev zastankov na plačah in nevarnost odteglaja draginskih doklad).

Omenja tudi nepravilnosti pri poslovanju enega izmed obeh društvenih krožkov in prepoved zborovanja radi sociološkega predavanja ter posledice, ki jih je imela ta prepoved za odbor in nekatere člane. Končno apelira v toplih besedah za pristop k Učit. konviktu in za razširjanje »Zvončka«.

Po predsednikovem poročilu se vname debata zlasti radi prepovedi zborovanja 13. junija. V debato posežejo: Štravs, Ribičič, Dostal, Peterlin, Mercina Fr. in Medvešček.

V zadevi Učit. konvikta poroča tov. Štravs o poteku izvanrednega občnega zbora te ustanove. Strokovni tajnik Dostal pobija nekatera izvajanja predgovornika, na kar mu ta pojasni, da je bil on na zborovanju kot opazovalec in je kot tak tudi poročal. Ako niso njegove trditve resnične, ni zanje odgovoren on, ampak oni, ki jih je iznesel.

Poziv za pristop k Učit. konviktu ni našel vsled premalega razumevanja sivarri enotnega odmeva kljub živi in prepričevalni besedi od strani več članov, zato se je prvotni sklep, da je pristop obvezen za vse člane, spremenil v toliko, da velja le za one, ki se prostovoljno zavžejo. Pristop je javilo tri četrtine navzočih članov.

Poročilo tajnika. Društvo šteje 76 članov, dva več kot lani. Odborovih sej je bilo troje; vseh zborovanj, društvenih in krožkovih četvero, eno je bilo prepovedano. — Odbor se je polegaval z vsemi svojimi močmi za zaščito članov in učiteljstva sploh. Boril se je predvsem zoper zloglasni § 71. urad. zakona. Ni pa našel pravega razumevanja v svoji upravičeni borbi ne pri poverjeništvu in ne pri učiteljskem glasilu. — Poročilo omenja tudi številne pismene intervencije o organizacijskih zadevah na poverjeniški šolske oblasti, ki pa so po večini ostale brez odgovora. Bilanca izkazuje minus, odbor pa ni kriv tega. Predlog: Krožka naj se odpravita. Poročilo se sprejme soglasno.

Poročilo blagajnika se vzame brez debate na znanje, na kar se izreče na predlog pregledovalcev računov odboru absolutorij. Prejemki 2756.33 Din, izdatki 330.33 Din, gotovina 2426 Din.

Poročilo preds. nar. prosv. odseka. Tov. Ribičič poroča, da odsek ni delal povoljno v prvi vrsti radi tega, ker ni imel opore od s.rani centr. prosv. odseka pri pov. UJU.

Poročilo preds. samoizobr. odseka. Tov. Medvešček poda pregled dela s. o. v minulem letu in konstatira, da se je z delom šele začelo. Vršilo se je v obeh krožkih le predavanje o pomenu in namenu samoizobr. akcije ter se je postavil program. Tudi so se že določili okvirji samoizobr. krožkov. Do izvedbe tega zasnutka pa ni prišlo, ker je oblast prepovedala nadaljnje delo. Obžaluje ta korak oblasti, čigar vzrok se danes ni prav pojasnjen, je pa gotovo, da ne bo imel nobenih posledic za razvoj akcije v bodočem poslovnem letu. Saj izobrazba v socialnih in političnih vprašanjih ni važna le za učiteljstvo samo, ampak tudi za državo in narod. Ravno ista oblast, ki je akcijo v minulem letu onemogočila na drugi s.rani sama priporoča poglobljenje v ravno ista vprašanja, ki so bila na programu našega s. o. Tis. o. poseganje v naše delo je torej slonelo na nesporazumljenju, ki je sedaj že gotovo izravnano. V bodočem poslovnem letu moramo tam nadaljevati, kjer smo letos neprostovoljno nehali. Program imamo, podrobni načrt tudi, začeti je torej z delom. V vsem področju društva se ustanovijo krožki, k njim naj se pritegnejo vsi izobrazbe željni člani — Poročilo obeh odsekov sta sprejeti soglasno.

Izpreminjalni predlogi k načrtu osnovnošolskega zakona. Poročevalci tov. Požar; predlogi sprejeti soglasno.

Poročilo tov. Medveščeka o pokrajinski skupščini v Šošanuju. Pred poročilom prečita predsednik pismo poverjenišva od 11. julija 1925, št. 349, v katerem zahteva poverjenišvo, da naj društvo navede dokaze za one trditve in izraze, ki jih je rabil del. M. na pokr. skupščini. Inkrimirani izrazi so: »komedija«, »fraz«, »da vodstvo egoistično izrablja organizacijo«, »hlapčevstvo« i. d. — Tov. Medvešček poda svoj zagovor v obliki istih izvajanj, ki jih je imel namen imeti v Šošanuju, a so mu bila z odvzetjem besede in radi velikega hrupa delno onemogočena. Z ozirom na »žalitve« in »neparlamentarne izraze«, ki jih omenjata poverjenišvo in »Učit. Tov.«, pripominja, da so se čuli drugi še manj parlamentarni izrazi, da so padle še hujše žalitve in da so se videle geste, ki spadajo kvečjemu v sejmarško družbo, da pa ni bilo zanje ne graje in tudi ne zahteve po satisfakciji. (Zagovor poročevalca je bil oddan Pov. UJU kot odgovor, na dopis št. 349. od 11. julija t. l.)

Tov. Dostal zahteva še enkrat precizen odgovor od občnega zbora glede inkriminiranih izrazov in izjavi, da je radi tega prišel sem. Društvo je postavljeno pred alternativno ali — ali.

Ob splošni pozornosti vstane tov. Ribičič in izjavi, da društvo ne more desavuirati svojega delegata, ker bi bilo tako početje nemoralno. Tudi obsoja nespravljivost poverjenišva.

Po teh besedah se strokovni tajnik demonstrativno odstrani iz zborovalnice in s tem je bila tudi zaključena ta točka dnevnega reda.

Volitve. Z vzklikom so bili izvoljeni sledeči člani v odbor: Doljak Valentin, Gor. Logatec; Miselj Ema, Dol. Logatec; Medvešček Bogumil, Rovte; Mercina Ivan, Stari trg; Mercina Franc, Grahovo; Peterlin Alojzij, Begunje; Ribičič Jože, Rakek.

Novi odbor se je konstituiral sledeče: Predsednik Mercina Franc; tajnik Medvešček Bogumil; blagajnica Miselj Ema; odborniki: Doljak Valentin, Mercina Ivan, Peterlin Alojzij in Ribičič Jože.

Slučajnosti. Ker istih ni bilo, se občni zbor zaključil ob 14. uri.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v ponedeljek, dne 9. novembra 1925 ob pol 10. uri v Jaršah. Udeležilo se je zborovanja od 80 članov 46.

Otvoritev, poročila. Predsednik tov. Petrovec Tomo je pozdravil navzoče, posebej ravnatelja meščanske šole Novaka, sreskega šolskega nadzornika Pretnarja, sreskega šolskega nadzornika v pokojju Kanteta in vse na novo vstopivše člane in članice. Izrazil je zadovoljstvo glede dobre udeležbe kljub skrajno slabemu vremenu. Nato je predaval ravnatelj meščanske šole Novak iz Ljubljane o deških ročnih de-

lih in o risanju ter je sprejel za svoj poučen in zanimiv referat splošno zahvalo. Nadalje je predsednik ponovno omenjal, naj se ne zapuša zborovanja pred zaključkom. Zapisnik zadnjega zborovanja se je vzel na znanje, isto tako poročilo tovarišice blagajničarke. Z veseljem je omeniti, da se je na predlog tov. Mayerja javilo sedem tovarišev in tovarišice za predavanja v bodočem letu.

Slučajnosti. Pri zadnji točki dnevnega reda so se obravnavale nekatere šolske zadeve. Razdelile so se položnice za vplačevanje obvezne članarine za »Učiteljski konvikt«, katero se začne s 1. januarjem 1926.

Sklep. Končno se je sklenilo, da bo prihodnje zborovanje, ki je obenem tudi občni zbor, meseca februarja v Kamniku.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Franciškaška ulica št. 6.

Ocene.

—k Narodna Enciklopedija; Srpsko-Hrvatsko-Slovenačka. Prof. St. Stanojević Cijena 45 Din. Izdavač Bibliografski zavod d. d. Zagreb, Gundulićeva ul. 29. Izšel je 5. zvezek.

—k Sokolske vježbe za školsku omladinu. Mnogi i mnogi nastavnici rado bi uvježbavali školsku djecu u sokolskim vježbama, a nemaju prigodni vježbi. Radi toga sam izradio tri vježbe za školsku djecu, opisao ih stručno i uz njih dao glazbu i slike, tako, da svaki nastavnik-nastavnica može uz malo volje, da uvježba djecu i time ne samo gimnastika postigne ono, što se hoće sa tjelesnim odgojem u školi. Vezbe imadu i prigodne pjesme. Te vježbe jesu: 1. Telovežbena scena s glazbom i pjevanjem (vezbe za veliki i mali broj muške i ženske djece) partitura i opis Din 25. 2. Život djeteta u vježbi (vezba za 9-tero muške djece), partitura i opis 25 Din. 3. Slikovita prosta s pjesmom (za veći i manji broj muške djece), partitura i opis 20 Din. Sve tri vježbe imadu svoju naročitu pedagošku vrednost i sadržina je uzeta iz života dječjeg. Novac sa naručbom treba poslati na adresu: D. M. Bogunović — Zagreb, Lica 7.

—k Današnje žene i djevojke ako žele da u društvu i kućanstvu savremeno ispuone svoje za- daču, bezuvjetno trebaju pouzdanog i dobro upućenog savjetnika a ako takov važi po općenitom priznanju naš domaći svestrano omiljeni mjesečnik »Ženski List« za modu, zabavu i kućanstvo, koji je u tome pogledu doista na svojoj visini. —

Primiti smo novi 7. broj tog časopisa, čiji sadržaj svojim obilnim gradivom i svojom vrijednošću iznenadjuje: vanredno obširan i bogato ilustrovani modni dio; Upute za ručne radove; Arak krojnih uzoraka na našem jeziku; Kako da ostanem mlada i lijepa! Uputa za njegu zdravlja i ženske ljepote, što prvi put izlazi kod nas na našem jeziku; Muzički odgov djece; Sitne upute u modi; Senzacionalno otkriće londonskog liječnika o zdravlju i mladosti žene; Kako da odgajamo svoju djecu; Ženska nošnja u prastaro vrijeme; Kazalište i kino; Novela: Provalnikova savjest i direktorova pamet; U jesenskim gorama i mnogim druge; Kronika; — Kuharica. — Domaćica. — Zagonetka. — Smješice i t. d. u kratko prava riznica ne samo za žene i djevojke, već i općenito za svaku kuću i obitelj. Povrh toga ima u tom broju vanredno lijepih ilustracija od naših priznatih umjetnika i portreta zaslužnih žena iz našeg javnog života. —

Kraj tako bogato opremljenog i otmjeno štampanog lista nijedna od naših žena i djevojaka nije više upućena na strane žurnale. — Pretplata na »Ženski List« iznaša na 1/4 godine Din 40.—, na 1/2 godine Din 80.—, na jednu godinu Din 160.—, dočim se pojedini brojevi u svim knjižarama dobiju po Din 15.—. Uredništvo i uprava nalaze se u Zagrebu, Samostanska ulica 2. I. kat.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu Tajnike okrajnih društev prosi- mo, da vabila za društvena zborovanja pošljejo pravočasno. Vabilo za zborovanje logaškega učiteljskega društva je došlo šele v četrtrek z večerno pošto, ko je bil list že dotiskan in oddan na pošto. Zaradi praznika v torek, ko tiskarna ni delala in radi poročila iz seje ožjega sosveta smo več dopisov iz današnje številke morali izpušiti za prihodnjo številko. Poročevalce o društvenih zborovanjih ponovno prošimo naj bodo kratki. Govori in podrobne razprave ne spadajo v poročilo. Potem so pa pritožbe če ravno daljša poročila zaostajajo, ker jih je metteur iz tehniških ozirov primoran izpuščati.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

„KARO“ čevlje

Lastne delavnice. Cene solidne.

MARIBOR

Koroška cesta 19

Le najbolje je najceneje